DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA FINANSÓW

WARSZAWA, 17 grudnia 1954 **Nr 12** Poz. 33

TREŚĆ:

33.

PISMO OKÓLNE
z dnia 17 listopada 1954 r.
w sprawie wytycznych do uzupełnień branżowych planów kont dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych
Nr KS 6588/5/54.

1. W związku ze zmianami w zakresie planowania oraz celem ujednolicenia dotychczasowych rozwiązań księgowych podaje się wytyczne do wprowadzenia uzupełnień w branżowych planach kont dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych, opartych na ramowym planie kont dla przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego (zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 maja 1952 r. w sprawie ramowego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego na rok 1953 — Monitor Polski A-50, poz. 681 i z r. 1954 Nr A-11, poz. 275), zawarte w załączniku do niniejszego pisma okólnego.

2. Wytyczne odnoszą się również odpowiednio do branżowych planów kont dla państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych prowadzących księgowość w oparciu o ramowy plan kont dla terenowych przedsiębiorstw budowlanych (zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 września 1952 r. w sprawie ramowego planu kont na rok 1953 dla działających według zasad rozrachunku gospodarczego terenowych przedsiębiorstw budowlanych — Monitor Polski Nr A-94 poz. 1460 i z r. 1954 Nr 11 poz. 275) oraz do branżowych planów kont dla spółdzielni budowlanych.

3. Zmiany w branżowych planach kont w oparciu o załączone wytyczne winny być przeprowadzone w trybie przewidzianym w § 6 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 1954 r. w sprawie branżowych planów kont (Monitor Polski Nr A-67 poz. 851).

DYREKTOR DEPARTAMENTU Z. Paryziński

Załącznik do pisma okólnego
z dnia 17.XI. 1954 r. (poz. 33)·

Wytyczne w sprawie uzupełnień branżowych planów kont dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

Dział I.

Konto 121 „Rozliczenie faktur i materiałów" podlega następującemu podziałowi:
121/1 „Rozliczenie przychodu materiałów zakupionych"
121/2 „Koszty zakupu i magazynowania"
121/3 „Różnice z wyceny"
121/4 „Rozliczenie przychodu materiałów wytworznoych".

Konto 121/1 służy dla rozliczenia przychodu materiałów zakupionych, ew. materiałów z odzysku, materiałów przyjętych z przerobu obcego itp. Konto 121/1 funkcjonuje według zasad dotychczasowych, tj.:

a) różnice między wartością materiałów wg cen zakupu i wg cen ewidencyjnych odnoszone są na konto 121/3 „Różnice z wyceny" .

b) dostawy niefakturowane eliminowane są na koniec każdego miesiąca na konto 073 „Dostawy niefakturowane".

c) saldo konta 121/1 na koniec okresu wyraża wartość materiałów w drodze, tzn. wysłanych przez dostawcę, a jeszcze nie otrzymanych przez przedsiębiorstwo.

Konto 121/2 służy do bieżącej rejestracji w ciągu miesiąca kosztów transportu materiałów do magazynu (składu) przyobiektowego, a mianowicie:

a) w przypadku dostawy materiałów franco stacja odbiorcy: koszty wyładunku i załadunku (przeładunku), koszt transportu materiałów ze stacji do magazynu (składu) przyobiektowego bezpośrednio, względnie od stacji do magazynu centralnego a następnie do magazynu (składu) przyobiektowego, wyładunek i złożenie do magazynu (składu),

b) w przypadku odbioru loco magazyn dostawcy: koszty załadunku, koszt transportu materiałów od magazynu dostawcy do magazynu przyobiektowego bezpośrednio, względnie od magazynu dostawcy do magazynu centralnego, a następnie do magazynu (składu) przyobiektowego, wyładunek i złożenie do magazynu (składu) z odpowiednim ułożeniem.

Po zakończeniu miesiąca na konto 121/2 przenosi się saldo konta 160 „Koszty zaopatrzenia i składowania". Łączna suma kosztów zebranych na koncie 121/2 — w części przypadającej na zużyte wzgl. sprzedane materiały — przenoszona jest w ciężar kont kosztów produkcji i sprzedaży — w części przypadającej zaś na remanent materiałów — pozostaje na koncie 121/2.

Konto 121/3 obejmuje odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów zakupionych oraz wykonanych przez własne jednostki produkcji pomocniczej nie bilansujące samodzielnie. Różnice te rozlicza się w końcu każdego miesiąca proporcjonalnie do wartości materiałów wg cen ewidencyjnych:

a) zużytych do produkcji lub na inne cele,
b) sprzedanych,
c) pozostałych w magazynach na koniec okresu.

Saldo konta 121/3 wyraża na koniec miesiąca różnice z wyceny (pomiędzy wartością materiałów wg cen ewidencyjnych i wg cen zakupu), dotyczące zapasu materiałów na koniec okresu.

Konto 121/4 ujmuje wyłącznie rozliczenie przychodu materiałów wytworzonych przez własne jednostki produkcji pomocniczej nie bilansujące samodzielnie. Wartość materiałów wykonanych przez te jednostki księgowana jest wg cen sprzedaży na debecie konta 121/4 w korespondencji z kontem 196/1 „Sprzedaż wyrobów produkcji pomocniczej". Wartość w. w. materiałów wg cen ewidencyjnych księgowana jest na kredycie konta 121/4 w korespondencji z kontami zapasowymi materiałów rozdziału XI. Ewentualne różnice z wyceny odnoszone są na konto 121/3. Konto 121/4 na koniec miesiąca nie może wykazywać salda.

Dział II.

W samodzielnie bilansujących jednostkach produkcji pomocniczej konto 121 ulega podziałowi na:
121/1 „Rozliczenie przychodu materiałów"
121/2 „Koszty zakupu materiałów"
121/3 „Różnice z wyceny materiałów"
121/4 „Rozliczenie przychodu wyrobów"
121/5 „Różnice z wyceny wyrobów".

Ponadto konto 123 „Materiały podstawowe" dzieli się następująco:
123/1 „Materiały"
123/2 „Wyroby"

Konto 121/4 ujmuje:

a) na debecie koszt własny wyrobów produkcji pomocniczej w korespondencji z kontem 157 „Produkcja pomocnicza".

b) na kredycie wartość wyrobów wg cen ewidencyjnych przyjętych do magazynów.

Konto 121/5 rejestruje różnice pomiędzy wartością wyrobów wg cen ewidencyjnych i kosztem wytworzenia tych wyrobów. Różnice te rozliczane są w stosunku do wyrobów sprzedanych oraz pozostałych na magazynie.

Pozostałe konta wymienione w dziale II funkcjonują wg zasad ogólnie obowiązujących.

Dział III.

Z konta 160 „Koszty zaopatrzenia i składowania" eliminuje się pozycję 160/1 „Koszty utrzymania komórek zaopatrzenia". Konto 160 obejmuje następujące pozycje sprawozdawcze:
160/2 „Koszty utrzymania magazynów"
160/3 „Ubytki i manka materiałowe niezawinione"

160/4 „Przerzuty materiałów"
160/5 „Narzuty jednostek zaopatrzenia".

Poszczególne pozycje obejmują:

160/2 „Koszty utrzymania magazynów" przyobiektowych i centralnych. Do kosztów tych zalicza się:

a) koszty dotyczące pracowników umysłowych i fizycznych biur magazynowych i magazynów t. j.
— płace podstawowe i uzupełniające,
— narzuty na w. w. płace (ubezpieczenia społeczne, opłaty na rzecz Związku Zawodowego itp.),
— wynagrodzenia z bezosobowego funduszu płac.

b) amortyzację, czynsze dzierżawne, remonty bieżące i konserwacje budynków magazynowych, bocznic kolejowych i innych urządzeń magazynowych (z wyjątkiem zużycia tymczasowych budynków i urządzeń na budowach, które ujmuje się na koncie 162),

c) opał, światło, wodę, materiały zużyte na utrzymanie czystości, ubezpieczenia, opłaty administracyjne, podatki, koszty dozoru magazynów centralnych itp.,

d) koszty transportu wewnętrznego w magazynach centralnych,

e) koszty opakowania, w przypadku gdy nie są one włączone do ceny sprzedażnej materiałów,

f) koszty konwoju, magazynowania i ubezpieczenia w czasie transportu,

g) koszty prób i analiz przeprowadzanych w czasie transportu i magazynowania,

h) postojowe płacone z tytułu nieterminowego rozładowania wagonów zawierających dostawy materiałowe.

160/3 „Ubytki i manka" — ubytki i manka materiałowe stwierdzone w czasie transportu lub magazynowania materiałów, które zgodnie z decyzją powinny obciążyć koszty przedsiębiorstwa, po uwzględnieniu ewentualnych nadwyżek materiałowych.

160/4 „Przerzuty materiałów".

Pod pojęciem przerzutów materiałowych rozumie się przesunięcia materiałów pomiędzy magazynami budów oraz z magazynów budów do magazynów centralnych. Koszty przerzutów obejmują koszty transportu materiałów pomiędzy w. w. magazynami oraz płace podstawowe i uzupełniające, wraz z narzutami, robotników zatrudnionych przy przerzutach.

Koszty przesunięcia materiałów z magazynu centralnego do magazynów przyobiektowych zalicza się do kosztów zakupu (konto 121).

Saldo konta 160 przenoszone jest po zakończeniu miesiąca na konto 121/2 „Koszty zakupu i składowania".

160/5 „Narzuty jednostek zaopatrzenia" — zarachowane w fakturach kwoty z tytułu narzutów na utrzymanie jednostek zaopatrzenia.

Dział IV

Ustala się następujący układ kalkulacyjny kosztów produkcji budowlano-montażowej:

1) Materiały bezpośrednie
   a) wg cen zakupu
   b) koszty zakupu
2) Robocizna bezpośrednia
3) Sprzęt
4) Inne koszty bezpośrednie
5) Koszty ogólne.

Pozycja **„Materiały bezpośrednie wg cen zakupu"** obejmuje:

— zużyte do produkcji budowlano-montażowej przy określonym obiekcie będącym przedmiotem odrębnej kalkulacji materiały podstawowe, konstrukcje i elementy, materiały pomocnicze itp. wycenione w cenach ewidencyjnych (Ct rozdz. XI),
— debetowe lub kredytowe odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów (konto 121).

Do pozycji **„Koszty zaknpu"** zalicza się narzut kosztów zakupu łącznie z kosztami zaopatrzenia i składowania, przypadający na zużyte materiały.

Pozycja **„Robocizna bezpośrednia"** obejmuje:

1. Płace podstawowe (zasadnicze i dopłaty) robotników zatrudnionych:
   a) bezpośrednio przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych,
   b) przy dostawie (przenoszeniu, przewożeniu środkami ręcznymi, dozowaniu, załadunku i wyładunku) materiałów przetwarzanych przez maszyny oraz przy transporcie materiałów, elementów i konstrukcji budowlanych od magazynu (składu) przyobiektowego do miejsca wykonania robót.
2. Ubezpieczenia społeczne i opłaty na rzecz Związków Zawodowych dotyczące płac wymienionych w p. 1.
3. Wynagrodzenia z bezosobowego funduszu płac, związane bezpośrednio z produkcją podstawową (np. wynagrodzenia za artystyczne prace rzeźbiarskie).

Do poz. **„Sprzęt"** zalicza się:

a) koszty usług maszyn i mechanizmów budowlanych wg cen sprzedaży (obcych — Ct konta rozrachunków, własnych Ct 195/1/1),

b) koszty usług transportowych związanych z wywozem ziemi i gruzu z terenu budowy oraz z przewozem materiałów na terenie budowy (tabor samochodowy i konny — obcy (w tym wozacy) i własny).

4. Pozycja **„Inne koszty bezpośrednie"** może mieć zastosowanie tylko w przypadkach specjalnych po uzyskaniu — na wniosek resortu — zgody Ministerstwa Finansów.

Wykazywane dotychczas w pozycji „Inne koszty bezpośrednie" usługi transportowe ujęte zostaną w poz. „Sprzęt", a usługi organizacji spółdzielczych i prywatnych rzemieślników w zakresie robót budowlano-montażowych — jako roboty wykonywane przez obce jednostki — należy ujmować w sposób analogiczny jak roboty wykonane przez podwykonawców.

5. Pozycja **„Koszty ogólne"** obejmuje przypadające na produkcję budowlano-montażową koszty zebrane wstępnie na kontach 161 i 162.

Dział V.

Z konta 154 „Eksploatacja maszyn i mechanizmów budowlanych" eliminuje się pozycję „Koszty sprzętu obcego". Koszty tego rodzaju usług należy księgować bezpośrednio w ciężar właściwego konta kosztów w korespondencji z kontami rozrachunków.

Na koniec miesiąca koszty eksploatacji sprzętu budowlanego przenosi się w ciężar konta:

a) dotyczące usług na własne potrzeby — 195/1/1 „Sprzedaż wewnętrzna"; wartość tych usług wg cen sprzedażnych (cennikowych) przenoszona jest następnie z kredytu konta 195/1/1 w ciężar kont kosztów,

b) dotyczące usług na sprzedaż — 179 lub 195 wg zasad dotychczasowych.

Wyżej wymienione zasady nie dotyczą samodzielnie bilansujących baz sprzętu, w księgowości których nie wystąpią żadne zmiany.

Dział VI.

Z konta 161 „Koszty administracyjno-gospodarcze", eliminuje się pozycję „Koszty zaopatrzenia i składowania". W związku z tym do konta 161 prowadzi się następujące pozycje kosztów:

161/1 „Płace podstawowe i uzupełniające pracowników administracyjno-gospodarczych i inżynieryjno-technicznych"
161/2 „Narzuty na płace"
161/3 „Koszty delegacji i przejazdów"
161/4 „Transport osobowy własnymi środkami"
161/5 „Amortyzacja i utrzymanie budynków i lokali administracyjnych"
161/6 „Szkolenie kadr"
161/7 „Koszty biurowe"
161/8 pozycja wolna
161/9 „Inne koszty administracyjno-gospodarcze"
161/10 „Narzuty na utrzymanie jednostki nadrzędnej".

Powyższe pozycje obejmują:

Poz. 161/1 — płace podstawowe i uzupełniające pracowników administracyjno-gospodarczych i inżynieryjno-technicznych zatrudnionych w zarządzie przedsiębiorstwa jak i na budowach.

W pozycji tej zamieszczane są również płace podstawowe i uzupełniające pracowników komórek zaopatrzenia, które ujmowane były dotychczas na koncie 160 „Koszty zaopatrzenia i składowania", oraz wynagrodzenia z bezosobowego funduszu płac na cele administracyjno-gospodarcze. Do pozycji 161/1 zalicza się także płace praktykantów inżynieryjno-technicznych i administracyjno-gospodarczych oraz osób zatrudnionych na stałe na niepełnym etacie. Poz. 161/1 nie zawiera wynagrodzeń za udział w posiedzeniach komisji, które wchodzą do poz. 161/9, płac personelu związanego z utrzymaniem budynków i lokali administracyjnych (poz. 161/5), płac personelu szkolenia kadr (poz. 161/6), personelu werbunkowego (poz. 162/4) oraz ochrony i dozoru budowy (poz. 162/5).

Poz. 161/2 — dotyczące płac ujmowanych w poz. 161/1 składki z tytułu ubezpieczeń społecznych, opłaty ponoszone przez przedsiębiorstwo na rzecz Związku Zawodowego oraz odnoszące się do pracowników administracyjno - gospodarczych

i inżynieryjno-technicznych nagrody i różne świadczenia (np. zwrot opłat szkolnych, odprawy pośmiertne itp.).

Poz. 161/3 — koszty delegacji i przejazdów miejscowych pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjno-biurowych.

Poz. 161/4 — wycenione wg cen sprzedaży usługi w zakresie transportu osobowego (samochodowego i motocyklowego) podlegającego własnym bazom (działom transportowym) zarówno samodzielnie bilansującym jak i nie bilansującym samodzielnie) oraz koszty eksploatacji środków transportu osobowego nie podlegającego administracyjnie bazie (działowi) transportu.

Poz. 161/5 — płace wraz z narzutami pracowników związanych z administracją i utrzymaniem lokali i budynków administracyjnych (np. dozorcy, palacze, portierzy, sprzątaczki), amortyzację, konserwacje i remonty bieżące, czynsze, koszty utrzymania czystości, oświetlenia, ogrzewania, dekoracji budynków i lokali administracyjnych itp.).

Poz. 161/6 — płace wraz z narzutami personelu szkolenia kadr, koszty prowadzenia kursów szkoleniowych, koszty delegacji pracowników na kursy szkoleniowe itp.

Poz. 161/7 — materiały piśmienne, druki i przybory kancelaryjne, opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, zużycie i remonty urządzeń biurowych, koszty wyświetlania dokumentów i kopiowania planów, zakup książek telefonicznych, rozkładów jazdy itp.

Poz. 161/9 — opłaty sądowe i arbitrażowe, koszty porad prawnych, wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji, koszty bankowe (z wyjątkiem odsetek od kredytów ujmowanych na koncie 162), prenumeratę czasopism, zakup książek nie bibliotekowanych wzgl. zużycie książek bibliotekowanych itp.

Poz. 161/10 — narzuty na utrzymanie jednostki nadrzędnej.

Dział VII.

W związku ze zmianami, o których mowa w dziale IV dokonuje się następującego podziału pozycji sprawozdawczych innych kosztów ogólnych (konto 162):

162/1 „Płace uzupełniające oraz dopłaty dla brygadzistów"
162/2 „Narzuty na płace"
162/3 „Koszty bezpieczeństwa i higieny pracy"
162/4 „Koszty zatrudnienia pracowników zamiejscowych"
162/5 „Koszty ochrony i dozoru budowy"
162/6 „Zużycie tymczasowych budynków i urządzeń budowy"
162/7 „Zużycie drobnego sprzętu budowlanego".
162/8 „Racjonalizacja, wynalazczość i normalizacja"
162/9 „Pozostałe inne koszty ogólne".

Poz. 162/1 obejmuje płace uzupełniające robotników bezpośrednio zatrudnionych przy produkcji budowlano-montażowej oraz dopłaty dla brygadzistów za kierownictwo brygadami.

Poz. 162/2 zawiera składki z tyt. ubezpieczeń społecznych i opłaty ponoszone przez przedsiębiorstwo na rzecz Związku Zawodowego od płac zawartych w poz. 162/1 oraz nagrody i różne świadczenia dla robotników zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji budowlano-montażowej.

Poz. 162/3 obejmuje przypadające na pracowników budowlano-montażowych koszty bezpieczeństwa i higieny pracy wynikające z rozliczenia konta 158.

Poz. 162/4 rejestruje koszty utrzymania aparatu werbunkowego (płace podstawowe i uzupełniające pracowników aparatu werbunkowego wraz z narzutami), koszty przejazdów z i do miejsca zamieszkania oraz diety za czas przejazdu pracowników zwerbowanych, koszty propagandy werbunkowej, koszty przejazdu i diet pracowników delegowanych i dodatkowe wynagrodzenia pracowników zaangażowanych specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy oraz różnice płac przy delegacjach ze strefy wyższych płac do strefy niższych płac, koszty zakwaterowania pracowników zamiejscowych (po uwzględnieniu odpłatności) koszty dowozu pracowników zamiejscowych do miejsca pracy oraz odwożenia ich po pracy do miejsca zamieszkania.

Poz. 162/5 zawiera płace personelu ochrony i dozoru budowy wraz z narzutami, amortyzację, utrzymanie i remonty sprzętu przeciwpożarowego, broni i innego wyposażenia, opłaty organizacji spółdzielczych za dozór budów.

Poz. 162/6 obejmuje przypadającą na dany miesiąc kwotę z tytułu zużycia tymczasowych budynków i urządzeń budowy, zaewidencjonowanych na koncie 114.

Poz. 162/7 służy dla ewidencji zużycia przedmiotów nietrwałych przez robotników budowlanych oraz kosztów eksploatacji drobnego sprzętu budowlanego, nie zaliczanego do kosztów bezpośrednich.

Poz. 162/8 obejmuje koszty racjonalizacji, wynalazczości i normalizacji: wynagrodzenia i premie za wynalazki i udoskonalenia, koszty utrzymania klubów racjonalizatorskich, koszty przeprowadzania prób, doświadczeń, pomocy technicznej dla racjonalizatorów, konsultacji i ekspertyz w zakresie racjonalizacji i wynalazczości, koszty propagandy, racjonalizacji wynalazczości, urządzania wystaw i konkursów itp.

Poz. 162/9 rejestruje: koszty prób materiałów, elementów i konstrukcji na budowie, koszty utrzymania placu budowy, (oświetlenie, sprzątanie, szrutowanie itp.), koszty związane z przekazaniem robót zleceniodawcy, koszty robót poprawkowych, koszty przestojów na budowach, narzuty na rzecz komendy siły zorganizowanej np. „SP", ubezpieczenie budowy, koszty wydawania gazet zakładowych, odsetki od kredytów przeterminowanych, kary za zwłokę i kary umowne płacone (po potrąceniu kwot uzyskanych z tytułu kar), opłaty za dzierżawę chodników itp.

Dział VIII.

Koszty ogólne ujęte na kontach 161 i 162 obciążają:

a) wg stałych z góry ustalonych i zatwierdzonych przez resort stawek nie bilansujące samodzielnie jednostki:
 — produkcji pomocniczej,
 — działalności sprzętowej,
 — gospodarki ubocznej,

b) — w pozostałej po rozliczeniu jak w punkcie a) kwocie produkcję podstawową.

Nadmienia się, że koszty ogólne obciążają wszelkie wyroby i usługi produkcji pomocniczej, gospodarki ubocznej oraz usługi działalności sprzętowej przeznaczone na sprzedaż jak i na potrzeby własne.

Dział IX.

Konto 179 „Towary wysłane i usługi wykonane" podlega następującemu podziałowi:

179/1 „Roboty wykonane przez przedsiębiorstwa państwowe"
179/2 „Roboty wykonane przez inne przedsiębiorstwa"
179/3 „Towary wysłane"
179/4 „Usługi wykonane".

Poz. 179/1 zawiera faktury podwykonawców państwowych za wykonane roboty, które do końca okresu nie zostały sprzedane zleceniodawcy.

Poz. 179/2 obejmuje analogiczne faktury innych jednostek (spółdzielczych, rzemieślniczych itp.).

Dział X.

Na koncie 191 „Sprzedaż robót" ujmuje się sprzedaż robót w oparciu o faktury przejściowe, końcowe, obmiarowe, zaliczkowe oraz miesięczne.

Konto 191 ulega w analityce następującemu podziałowi:

191/1 „Sprzedaż robót wykonanych własnymi siłami w roku bieżącym"

191/2 Sprzedaż robót wykonanych własnymi siłami w latach ubiegłych"

191/3 „Sprzedaż robót wykonanych obcymi siłami w roku bieżącym"

191/4 „Sprzedaż robót wykonanych obcymi siłami w latach ubiegłych"

191/5 „Zmniejszenia i zwiększenia faktur końcowych za roboty wykonane siłami własnymi"

191/6 „Zmniejszenia i zwiększenia faktur końcowych za roboty wykonane siłami obcymi"

Zapisy na poszczególnych kontach obejmują:

191/1 — sprzedaż robót wykonanych własnymi siłami w roku bieżącym (kontynuowanych i noworozpoczętych) oraz wszelkiego rodzaju zmniejszenia i zwiększenia tej sprzedaży (zmniejszenia, nieuzgodnione w przewidzianym terminie kwoty sporne, zwiększenia np. na skutek zmiany podstaw rozliczeniowych itp.).
W przypadku gdy faktura obejmuje roboty wykonane w roku bieżącym i w latach ubiegłych i odnoszące się do niej poprawki dadzą się dokładnie rozdzielić na:
a) poprawki dotyczące robót wykonanych siłami własnymi w roku bieżącym,
b) poprawki dotyczące robót wykonanych siłami własnymi w latach ubiegłych
— wówczas poprawki, o których mowa w pkt. a) księguje się na koncie 191/1, poprawki zaś objęte pkt. b)— — na koncie 191/2, za wyjątkiem poprawek faktur końcowych, dotyczących robót wykonanych w latach ubiegłych, które odnosi się na konto 191/5 (poprawki

faktur końcowych, dotyczące robót wykonanych w danym roku sprawozdawczym ujmowane są na koncie 191/1). Jeżeli dokładny podział poprawek na dotyczące robót wykonanych w latach ubiegłych i w roku bieżącym nie jest możliwy, wówczas wszystkie poprawki traktuje się jako dotyczące robót wykonanych w roku bieżącym.

Zakwalifikowanie poprawek wg okresów wykonania robót, których dotyczą, winno być zgodne z danymi przyjętymi do sprawozdania według wzoru B-1.

191/2 — sprzedaż robót, które na początku roku stanowiły roboty w toku.
Ponadto na koncie tym ujmuje się wszelkie poprawki faktur dotyczących robót wykonanych w latach ubiegłych za wyjątkiem poprawek faktur końcowych za roboty wykonane w latach ubiegłych, które ujmuje się na koncie 191/5.

191/5 — poprawki dotyczące wyłącznie faktur końcowych za roboty wykonane w latach ubiegłych.
Wyjaśnienia podane przy koncie 191/1 odnośnie poprawek w fakturach końcowych za roboty wykonywane w okresie dwu lub więcej rocznych okresów kalendarzowych, jak również przy koncie 191/2 odnośnie faktury końcowej, obejmującej między innymi produkcję w toku na 1 stycznia danego roku mają odpowiednie zastosowanie do konta 191/5.

Odpowiednie zasady obowiązują w zakresie kont 191/3, 191/4 i 191/6 w odniesieniu do faktur za roboty wykonywane obcymi siłami, z tym, że w miejsce pojęcia „roboty w toku na 1 stycznia danego roku" wchodzą roboty budowlano-montażowe, objęte fakturami obcymi, ujętymi na dany dzień na koncie 179 „Towary wysłane i usługi wykonane".

Zwraca się uwagę, że:

1) dane konta 191/1 muszą być zgodne, po uwzględnieniu wartości robót objętych fakturami, sporządzonymi wg stanu na koniec miesiąca, wartości robót objętych dokumentami zastępczymi oraz wartości zużytych materiałów inwestora wg odpowiednich dokumentów, z odnośnymi danymi sprawozdania według wzoru B-1,
2) konto 191/5 powinno być zgodne z odpowiednimi danymi tabelki umieszczonej w danych uzupełniających sprawozdania według wzoru B-1, dotyczącymi poprawek faktur końcowych.

Nadmienia się, że żadne faktury oraz skreślenia z faktur za roboty, niezależnie od okresu jakiego dotyczą, nie mogą być księgowane na koncie 201 „Straty i zyski".

Dział XI.

Konto 195 „Sprzedaż usług" ulega następującemu podziałowi:

195/1 „Sprzedaż usług sprzętowych"
  195/1/1 „Sprzedaż wewnętrzna"
  195/1/2 „Sprzedaż zewnętrzna"
195/2 „Sprzedaż usług transportowych"
  195/2/1 „Sprzedaż wewnętrzna"
  195/2/2 „Sprzedaż zewnętrzna"
195/3 „Sprzedaż innych usług"
  195/3/1 „Sprzedaż wewnętrzna"
  195/3/2 „Sprzedaż zewnętrzna"

Konto 195/1/1 obciąża się kosztem własnym wykonanych na potrzeby wewnętrzne usług sprzętowych w korespondencji z kontem 154 „Eksploatacja maszyn i mechanizmów budowlanych". Uznanie konta 195/1/1 następuje na podstawie rozliczenia usług wycenionego w cenach sprzedaży — w korespondencji z właściwymi kontami kosztów, np. 151.

Na analogicznych zasadach działają konta 195/2/1 i 195/3/1, z tym, że zamiast konta 154 wystąpi konto 157 „Produkcja pomocnicza".

W jednostkach samodzielnie bilansujących konto 195/1/1 nie wystąpi.

Dział XII.

Konto 196 „Sprzedaż wyrobów i materiałów" ulega następującemu podziałowi:

196/1 „Sprzedaż wyrobów produkcji pomocniczej"
196/2 „Sprzedaż materiałów"
196/3 „Sprzedaż wytworów gospodarki ubocznej"
196/4 „Sprzedaż maszyn i urządzeń podlegających montażowi".

Konto 196/1 — w odniesieniu do jednostek produkcji pomocniczej nie bilansujących samodzielnie — obciążane jest kosztem własnym wytworzonych wyrobów. Uznanie konta 196/1 następuje na podstawie zestawienia tych wyrobów wycenionych wg cen sprzedaży — w korespondencji z kontem 121. Postępowanie takie ma miejsce niezależnie od faktu, czy wyroby przeznaczone są do zużycia we własnym zakresie, czy też z góry wiadomo, że część z nich zostanie sprzedana poza przedsiębiorstwo. Odstąpienie (sprzedaż) wytworzonych wyrobów (materiałów) poza przedsiębiorstwo rozlicza się jako sprzedaż materiałów (Dt 196/2, Ct rozdz. XI).

W samodzielnie bilansujących jednostkach produkcji pomocniczej konto 196/1 obciążą się wartością sprzedanych wyrobów wg cen ewidencyjnych z uwzględnieniem różnic z wyceny w korespondencji z kontem 123/2 „Wyroby" i 121/5 „Różnice z wyceny wyrobów", oraz kosztami sprzedaży, księgowanymi w końcu roku, w korespondencji z kontami rozdziału XV. Uznanie omawianego konta następuje na podstawie faktur inkasowych lub pozainkasowych, wystawionych wg cen sprzedaży w korespondencji z kontami rozrachunków.

Konto 196/2 obciążane jest wartością materiałów sprzedanych (w jednostkach produkcji pomocniczej samodzielnie bilansujących — wyłącznie wartością materiałów zakupionych, w innych jednostkach — zakupionych lub wytworzonych) wg cen ewidencyjnych, wraz z przypadającymi na nie różnicami z wyceny i kosztami zakupu w korespondencji, z kontami rozdz. XI. Ponadto konto 196/2 obciąża się kosztami sprzedaży księgowanymi w końcu roku w korespondencji z kontami rozdz. XV. Na kredycie konta 196/2 ujmuje się wysłane na inkaso lub do odbiorców faktury z tytułu sprzedaży materiałów.

Konto 196/3 przeznaczone jest dla ewidencji sprzedaży wyrobów gospodarki ubocznej. Obciążane jest ono wartością tych wyrobów wg cen ewidencyjnych z uwzględnieniem różnic z wyceny (bez kosztów zakupu) — w korespondencji z kontem 137 „Zapasy nieprzemysłowe". Ponadto konto 196/3 obciąża się dotyczącymi sprzedaży wyrobów kosztami sprzedaży, księgowanymi w końcu roku, w korespondencji z kontami rozdz. XV. Konto 196/3 uznawane jest na podstawie faktur inkasowych lub pozainkasowych, dotyczących sprzedaży wyrobów gospodarki ubocznej.

Konto 196/4 — przewidziane zostało dla ujęcia sprzedaży maszyn i urządzeń podlegających montażowi, które zakupił wykonawca, a które w myśl obowiązujących przepisów nie są zaliczone do przerobu.

Ewidencję tego rodzaju urządzeń należy prowadzić na koncie 124 — „Konstrukcje i elementy".

Salda kont 196/1, 196/2 i 196/4 przenosi się na koniec roku na konto 201 „Straty i zyski".

Saldo konta 196/3 jest przenoszone na koniec roku na konto 167 „Gospodarka uboczna". W ciągu roku wyniki na sprzedaży wyrobów gospodarki ubocznej uwzględnia się statystycznie.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 12.

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22; kwartalnie — zł 12.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1526-91-1/1 w N.B.P. Oddział Warszawa-Praga

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji. **Cena zł 1**

Druk. PWPW, Warszawa, ul. Sanguszki 1. Zam. 20986-54. 5-B-20986. 16.200.